

Energimarknadsrapport olja, gas, kol

Läget på olje-, gas- och kolmarknaderna

Vecka 6, 2016

Samuel Cizuk
Shafagh Elhami
Rebecka Bergström
Alexander Meijer
Analysavdelningen

Kontakt: energimarknadsrapport-oljagaskol@energimyndigheten.se

Sammanfattning

Under de senaste två veckorna hämtade sig inledningsvis oljepriserna, till följd av att EIA:s lagerrapport visade en något lägre nivå av råolja än förväntat. Förra veckan var, likt januari, en volatil tid för oljepriserna och priserna sjönk något från den relativt kraftiga uppgången tidigare i veckan, till följd av marknadens överutbud. Generellt speglas marknaden av en oro för hur den kinesiska ekonomin påverkar efterfrågan samt vad konsekvenserna kommer bli av de lyfta sanktionerna mot Iran och när iranska volymer kommer till marknaden.

I nyheter i korthet rapporterar vi om att:

- Samarbete mellan Ryssland och OPEC fortsatt tveksamt
- Ryska oljeleveranser på rekordnivåer
- Nigeria reformerar kritiserad modell för upphandling av drivmedel
- Obama föreslår oljeproduktionsskatt för att stödja gröna projekt
- Australiens ledande biodieselproducent i konkurs

På nederländska TTF sjönk gaspriset med 2,3 procent jämfört med föregående vecka, som i sin tur föll med en procent. De fallande priserna beror på mildt väder för i princip hela Västeuropa och gasbehovet för värme var betydligt lägre jämfört med samma period förra året. Generellt speglas marknaden av mildt väder, LNG-leveranser på ingång och ett stabilt utbud.

I nyheter i korthet rapporterar vi om att:

- EU-kommissionen planerar nytt policypaket
- Ökad konkurrens om gasleveranser till Baltikum sänker priserna
- Oviss framtid för Danmarks största gasfält

Det europeiska kolpriset har de två senaste veckorna i stort sett följt oljepriset, fast med mindre rörelser, där det varit prisökningar i mitten av både vecka 5 och 6, där priset sedan fallit tillbaka. Efter fredagens handel vecka 6 stängde månadsterminen för API2 på 44,15 dollar per ton. Den milda vintern i Europa gör att efterfrågan uteblir, samtidigt som tillförseln är fortsatt god.

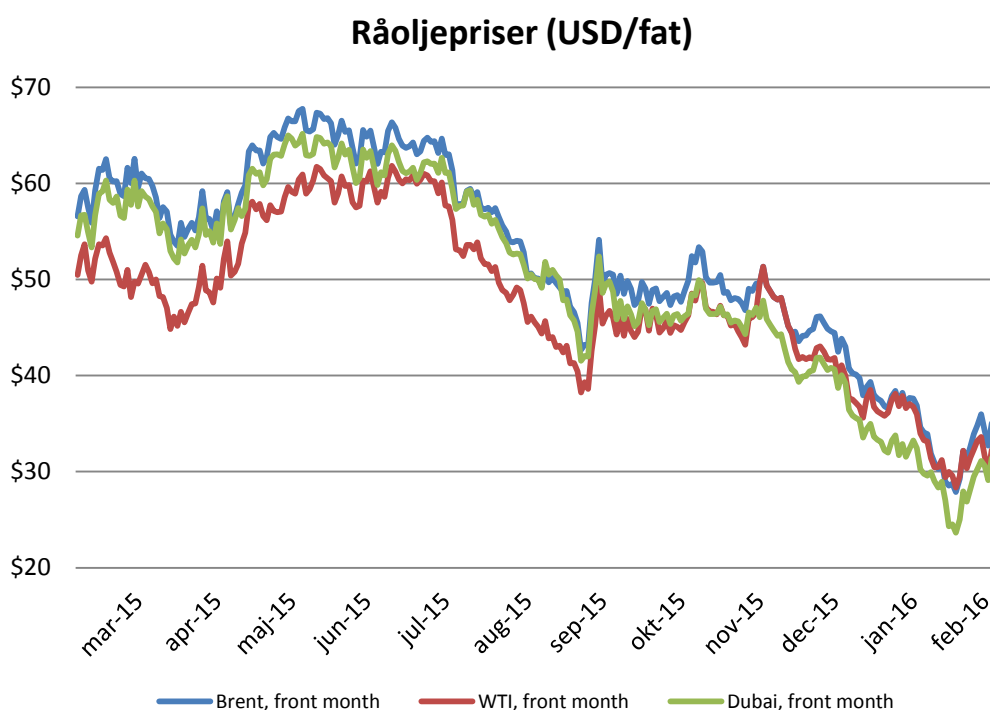
Priset på utsläppsrätter har sedan årsskiftet befunnit sig i fritt fall och har sjunkit mer än en tredjedel. Trenden för de två senaste veckorna har också varit sjunkande, även om takten på prisfallet då tycks ha avtagit något. Hela prisökningen från 2015 är nu försvunnen. Att prisfallet varit så drastiskt i kontrast till de fundamentala marknadsförutsättningarnas förändringar gör dock att flera analytiker tror att prisfallet till stor del varit spekulationsdrivet. Utsläppsrättspriset har de senaste veckorna till stor del följt det sjunkande tyska elpriset.

Innehåll

Oljemarknader	3
Nyheter i korthet: Olja	5
Naturgasmarknader	9
Nyheter i korthet: Naturgas	11
Kolmarknader	13
Utsläppsrätter	14

Oljemarknader

Som det rapporterades om i senaste marknadsrapporten sjönk råoljepriserna i början av januari, bland annat till följd av en oro för den kinesiska ekonomin och en svagare yuan. I mitten av månaden sjönk Brent ytterligare och nådde de lägsta nivåerna sedan våren 2004. Trots att priset då var i nivå med dagens, är marknaden idag en annan och EIA:s rapportering av lagernivåerna visade på en ökning av både olja och bensen. Under den första handelsdagen efter att sanktionerna mot Iran lyftes sjönk priserna ytterligare. Det är dock rimligt att tro att effekten av lyfta sanktioner på oljepriserna har speglats tidigare eftersom det har varit känt under en längre tid att sanktionerna skulle komma att lyftas.

Källa: Montel

Under de senaste två veckorna hämtade sig inledningsvis oljepriserna, till följd av att EIA:s lagerrapport visade en något lägre nivå av råolja än förväntat. Det har också spekulerats i huruvida några av de stora oljebolagen kommer att minska produktionen till följd av de låga priserna och pressade budgetar. I slutet av januari fortsatte priserna att stiga efter kommentarer från ryskt håll som indikerade av Ryssland avsåg att diskutera produktionsvolymerna med OPEC. Uttalandet gjorde att oljepriserna steg till samma nivåer som i början av året. Att Ryssland och OPEC avser att justera produktionsvolymerna har dock varit relativt ifrågasatt och misstron till samarbetet gjorde att priserna i början av februari åter vände neråt (mer om detta under Nyheter i korthet: olja). Prisnedgången förstärktes när både OPEC och Ryssland förnekade ett produktionstaksinitiativ. OPEC är dock splittrat; vissa medlemsstater har tydligt visat ett intresse för ett sådant samarbete medan andra länder tydligt tagit avstånd.

Under förra veckan steg priserna relativt kraftigt trots att EIA:s lagerrapporter visade på högre än väntat råolja. Förklaringen ligger främst i en försvagad dollar. Dollarn försvagades 1,7 procent gentemot en valutakorg med 16 andra valutor. Eftersom olja handlas i amerikanska dollar innebär en försvagad dollar ett ännu lägre realt pris för köpare med en annan valuta. Förra veckan var, likt januari, en volatil tid för oljepriserna och priserna sjönk något från den relativt kraftiga uppgången tidigare i veckan, till följd av marknadens överutbud. Saudiarabien sänkte också under förra veckan sitt pris på råolja till Europa och Asien för att ytterligare försvara sina marknadsandelar gentemot konkurrenter. Saudiarabiens åtgärd indikerar också att landet och OPEC inte avser att dra ner produktionen i en snar framtid.

Generellt speglas marknaden av en oro för hur den kinesiska ekonomin påverkar efterfrågan samt vad konsekvenserna kommer bli av de lyfta sanktionerna mot Iran och när iranska volymer kommer till marknaden.

Nyheter i korthet: Olja

Samarbete mellan Ryssland och OPEC fortsatt tveksamt

Produktion/politik/marknad: De senaste veckornas oljeprisfall har satt igång förnyade spekulationer kring om Ryssland kommer att samarbeta med OPEC för att minska produktionen. Ett flertal tvetydiga uttalanden från ryska regerings- och statsindustriföreträdare under slutet av januari och början av februari har spätt på marknadsrykten och till och med orsakat ett mindre prisrally. Kulmen nåddes när Venezuelas oljeminister, Eulogio del Pino reste till Ryssland och flera av OPEC:s medlemsländer i Mellanöstern av för att söka stöd för ett extrainsatt OPEC-toppmöte tillsammans med några andra inbjudna oljeexportörer.

Det finns dock anledning att handskas mycket försiktigt med spekulationer kring ett större produktionsminskningsinitiativ. Det låga oljepriset slår förvisso mycket hårt mot många oljeexporterande länders statsbudgetar och inte minst Venezuela hör till de riktigt desperata som befinner sig nära statsbankrutt. Samtidigt är alla producenter medvetna om risken att ett sådant initiativ skulle misslyckas och kanske till och med förvärra situationen. Tvetydiga uttalanden om möjliga toppmöten fyller dessutom en funktion i sig genom att avbryta marknadens annars tämligen enkelriktade fokus nedåt. På en köparens marknad, likt nu rådande situation, hamnar kostnaden för dyrare lagerbyggnad hos säljaren. Detta förklarar den förnyade prispressen som synts under december och januari när marknaden rör sig alltmer mot brist på lagringsutrymme.

Få analytiker tror att det finns fysiska förutsättningar eller ekonomisk och politisk vilja att gå med på större produktionsänkningar än ungefär fem procent. I en tid då USA:s skifferoljeproduktion precis har börjat falla finns det en risk att en prisuppgång skulle leda till att produktionsnedgången avstannar och till och med vänder. Skifferoljan är i sammanhanget flexibel och snabb att utveckla och många av de små producenterna skulle troligtvis kasta sig på möjligheten att efter 18 svåra månader utöka sitt kassaflöde då de ofta lider av en hög skuldsättning.

Snabbheten och flexibiliteten i skifferoljeproduktionen skulle dessutom innebära en risk att andra länder som genomför produktionsminskningar omedelbart tappar marknadsandelar till amerikanska producenter eftersom den konventionella produktionen som regel inte är lika snabbstartad. Detta gäller speciellt i några av de oljeproducerande länder som redan kämpar med en gammal och mogen oljeindustri. Dessutom är det inte säkert att en produktionsminskning om cirka fem procent från OPEC och några andra storproducenter skulle vara tillräcklig för att snabbt svänga marknaden i ett läge när fokus är så stort på den enorma lagerbyggnad som skett och den begynnande bristen på lagringsutrymme. Det kan alltså visa sig att ett sådant initiativ på kort sikt inte rättar upp prisutvecklingen men ändå sänker försäljningen för de länder som ingår.

Den andra, mer fundamentala frågan är huruvida det är fysiskt möjligt för producenter som Ryssland att begränsa sin produktion under en tid. För det första saknas de rättsliga förutsättningarna i princip i alla icke-OPEC-länder att från en regerings sida tvinga nationella oljebolag att minska produktionen. Utöver det så är produktionssystemen ofta inte utformade för snabbt kunna fluktuera

produktionsnivån på beställning. Ryssland är ett bra exempel, där mycket av produktions- och transportinfrastrukturen i Sibirien måste användas kontinuerligt under vinterhalvåret för att inte riskera att frysa sönder. Det gör det i princip omöjligt att stänga ned hela oljefält, annat än på sommarhalvåret. Samtidigt kommer huvuddelen av oljeproduktionen från mogna fält, där en nedskruvad produktion skulle riskera permanenta tryckfall och förmodligen irreversibla vatteninflöden i borrhål och reservoarer, vilket skulle leda till en permanent lägre produktionskapacitet. Skulle man ändå lyckas med en produktionsminskning, exempelvis genom en bred och förlängd underhållssäsong på sommaren, så är de flesta bedömare eniga om att det skulle ta betydligt längre tid för ryska producenter att återhämta sig än för många OPEC-producenter, samt både konventionella och icke-konventionella producenter i Nordamerika. Det innebär att Ryssland och även producenter som Norge och Mexiko, skulle vara i farozonen att ändå slutligen förlora marknadsandelar när den positiva effekten av ett initiativ för produktionsminskning inträder. Om inte annat undergräver förstås den sista insikten möjligheten att skapa det ömsesidiga förtroende som behövs bland producenter inom och utanför OPEC för att ett produktionsminskningsinitiativ skall kunna åstadkommas.

Ryska oljeleveranser på rekordnivåer

Produktion/marknad: Trots oro över konsekvenserna av låga oljepriser nådde ryska leveranser av olja och kondensat nya rekordnivåer i januari enligt CDU, den statistiska enheten på det ryska energiministeriet. Januari var den fjärde månaden i rad där oljeleveranserna slog rekord, och volymerna har ökat från 10,78 miljoner fat per dag i oktober till 10,88 miljoner fat per dag i januari.

Under 2015 steg landets totala produktion med 1,4 procent jämfört med föregående år, delvis tack vare en drastisk devalvering av rubeln i slutet av året då bormningsaktiviteterna ökade med 22 procent jämfört med året innan.

I början av 2016 sjönk priserna på olja ytterligare vilket ledde till att förväntningar på någon typ av samarbete mellan Ryssland och OPEC att tillsammans justera produktionsnivåerna förstärktes. Detta är dock ytterst tveksamt, se nedan.

Rysk oljeexport ökade också under januari, med 1,2 procent jämfört med föregående år och drevs främst av efterfrågan från Asien. 2015 års exportvolym ökte med hela 10,6 procent och uppgick till 4,42 miljoner fat per dag. Då ingår inte de leveranser som Ryssland exporterar till Vitryssland under bilaterala avtal länderna emellan.

Rekordnivåerna kommer trots att de två största oljeproducenterna i Ryssland, Rosneft och Lukoil, har en minskande produktion till följd av åldrande oljefält i västra Sibirien. Deras minskande trend lyfts dock av andra inhemska producenter, vars leveranser istället ökar.

Nigeria reformerar kritiserad modell för upphandling av drivmedel

Marknad/raffinering/geopolitik: Nigerias statliga oljebolag NNPC (Nigerian National Petroleum Corp.) kommer att avskaffa sin nuvarande, hårt kritiserade modell för upphandling av drivmedel för att öka transparensen. Beslutet offentliggjordes av NNPC:s VD, Emmanuel Kachikwu, som även är landets oljeminister, när han lade fram det nya kontraktsförslaget inför en kommitté i Nigerias representanthus. Det nya kontraktet ”kommer spä ut ministerns eget inflytande över upphandlings- och urvalsprocessen” enligt Kachikwu. Nigerias President Muhammadu Buhari instruerade Kachikwu i somras att inleda en översyn av Nigerias upphandling av drivmedel, som ett första led i den nya administrationens försök att städa upp i landets korrupta energisektor. Den nuvarande upphandlingsmodellen baseras på två kontraktsformer: *Crude for Oil Swap* samt *Offshore Processing Agreements (OPA)*. I det första fallet har tradingbolag fått lossa råolja från Nigerias råoljeterminaler i utbyte mot raffinerade produkter och där volymen och kvaliteten på produkter bestämts i relation till vilken råoljekvalitet som lossats och hur mycket. Kontrakten har varit ogenomträngliga och öppnat för avsevärt godtycke i den löpande urvalsprocessen. Genom OPA-kontrakten har Nigeriansk råolja processats av raffinaderier i främst Elfenbenskusten, för att sedan skeppas tillbaka i form av drivmedel och övriga raffinerade produkter. Den nya kontraktformen som kommer gälla från och med mars kallas *Direct Sale Direct Purchase (DSDP)* och bygger på klara köp- och säljkontrakt med överrenskomna produktpriser. Detta väntas öka transparensen samt minska möjligheten att rigga priser uppåt eller nedåt.

President Buhari bad dessutom i början av februari om mer hjälp från EU med arbetet att motverka oljestölder och korruption. Fortfarande försvinner runt 250 000 fat råolja per dag av Nigerias oljeproduktion, vilket kostar landet miljarder dollar per år i uteblivna intäkter. Samtidigt finansierar det en kriminell parallellekonomi inom landet, såväl som flera väpnade grupper. Buhari talade inför Europaparlamentet med budskapet att en upprensning av Nigerias olje- och gassektor med EU:s hjälp skulle kunna stärka banden mellan Europas energibolag och Nigeria. Buhari varnade också det internationella samfundet för att laglösheten i Libyen utgör en ”tidsinställd bomb” och att vapen flödar fritt genom Libyen till Sahel och in i norra Nigeria, där regeringen är i konflikt med den islamistiska Boko Haram-rörelsen.

Obama föreslår oljeproduktionsskatt för att stödja gröna projekt

Politik/ekonomi/marknad: USA:s president Barack Obama föreslog den 4 februari en skatt om 10 dollar per fat på all olja konsumerad i USA. Detta för att finansiera initiativ för ”ett renare och mer hållbart transportsystem”, enligt ett uttalande publicerat av Vita Huset. Initiativet kommer att finnas med i presidentens budgetförslag för räkenskapsåret 2017 och är utformat som en avgift ålagd oljebolag att betala, för att fånga alla bränslen och produkter som kommer ur råoljan.

Jeff Zients, direktör för Vita Husets National Economic Council, förklarade separat för media att avgiften inte ska tas ut vid oljekällan. Istället ska importerad råolja och oljeprodukter åläggas med samma avgift, medan exporterad råolja och

raffinerade produkter ska räknas av. Enligt förslaget ska avgiften fasas in över en femårsperiod och det uppskattas resultera i höjda bensin och dieselpriiser om cirka 24 cent per US gallon. Pengarna ska gå till utbyggnaden av kollektivtrafik och förnybara initiativ inom transportsektorn. Bland annat ett landsomspännande nätverk av laddstolpar för elbilar. Dessutom skall skatten hjälpa till att finansera USA:s Highway Trust Fund, vars uppgift är att bidra med federal finansiering till olika transportprojekt, inklusive större vägprojekt och underhåll av nationellt intresse. Fonden har under senare år varit nära att gå omkull då dess finansiering (24,4 cent per US gallon på diesel och 18,4 cent per US gallon för bensin) inte har räknats upp sedan 1993, trots att USA:s efterfrågan på främst bensin har fallit sedan dess.

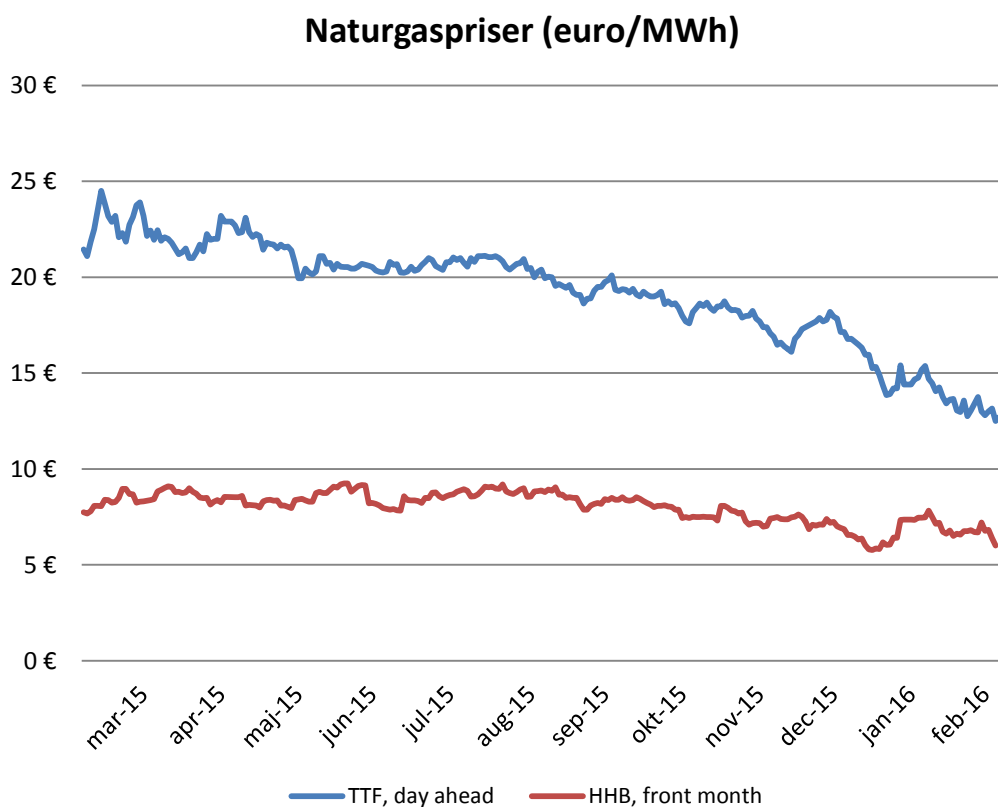
Förslaget är djärvt ur ett politiskt perspektiv, men bedömare är eniga om att det främst rör sig om signalpolitik från Vita Husets sida för att öka klimatdebatten och rikta debatten till mer praktiska frågor och lösningar. Utsikterna att förslaget skulle kunna gå igenom den republikansdominerade kongressen är i princip lika med noll enligt en nästintill enig amerikansk analytikerkår.

Australiens ledande biodieselproducent i konkurs

Marknad/raffinering/förnybart: Australian Renewable Fuels (ARFuels) tvingades ansöka om att ingå i så kallad frivillig administration i slutet av januari, vilket är en form av konkursförvaltning. Detta efter att företaget behövt ställa in sina betalningar, enligt nyhetsbyrån Platts. ARFuels är landets största biodieselproducent och har drabbats hårt av de sjunkande dieselpriiserna under förra året, samtidigt som priset på deras insatsvaror inte har sjunkit. I ett pressmeddelande sade företaget att utvecklingen brutit den historiska korrelationen mellan sjunkande oljepriser och fallande priser på insatsvaror som tidigare har funnits, med endast en kort tidsfördröjning. ARFuels har mestadels gjort biodiesel på talg, vegetabiliska oljor och återanvända matfetter. Företaget har haft en produktionskapacitet om 150 miljoner liter per år vid totalt tre produktionsanläggningar i Barnawartha, i Victoria och i Picton. Under de nio sista månaderna av 2015 låg den sammanlagda produktionen dock endast runt 4 miljoner liter per månad.

Naturgasmarknader

Under den första veckan i februari sjönk priset på brittiska NBP med 3,5 procent jämfört med veckan innan, som i sin tur gick ned med 3 procent. På nederländska TTF sjönk priset med 2,3 procent jämfört med föregående vecka, som i sin tur föll med en procent. De fallande priserna beror på mildt väder för i princip hela Västeuropa och gasbehovet för värme var betydligt lägre jämfört med samma period förra året. Generellt speglas marknaden i Europa av mildt väder, LNG-leveranser på ingång och ett stabilt utbud.

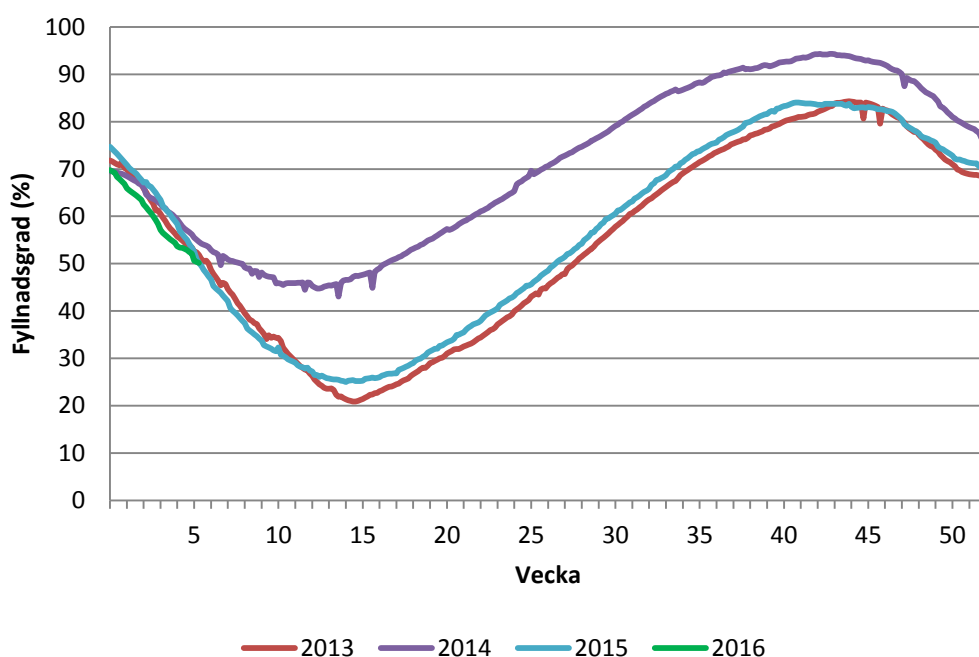
Källa: Montel

Ryska nettoflöden till EU minskade med ca 0,25 miljarder kubikmeter under sista veckan i januari för att sedan öka marginellt (40 miljoner kubikmeter) under första veckan i februari. Den lilla ökningen skedde främst till Tyskland via Nord Stream-ledningen. Jämfört med föregående år uppgick de ryska flödena till 0,77 miljarder kubikmeter ytterligare. Minskningen av ryska nettoflöden till EU i januari berodde framför allt på en kraftig ökning i dubbelriktade flöden från Slovakien till Ukraina via Budince-ledningen. Dubbelriktade flöden till Ukraina har nästan tripplats sedan mitten av januari och nådde i början av februari den högsta nivån på 12 månader då flödet uppgick till 38 miljoner kubikmeter per dag.

Under första veckan i februari ökade LNG-leveranserna till Europa med 39 miljoner kubikmeter jämfört med veckan innan och med 0,19 miljarder kubikmeter jämfört med förra året. Lagren av LNG är dock två procent lägre än vid samma tidpunkt förra året.

Under samma vecka tog Ukraina ut 0,3 miljarder kubikmeter ur lagren, jämfört med 0,49 miljarder kubikmeter veckan innan. Ukraina har nu runt 10,8 miljarder kubikmeter i lager vilket är ungefär 21 procent mer än förra året. 2,76 miljarder kubikmeter togs ut ur lagren på de europeiska hubbarna. Det var en ökning jämfört med 2,48 miljarder kubikmeter jämfört med veckan innan, men en minskning med 2,3 miljarder kubikmeter jämfört med föregående år. Det lagerunderskott som tidigare fanns har därmed i princip försvunnit och den europeiska lagernivån är nu istället 0,31 miljarder kubikmeter högre än vid samma tidpunkt 2015 och uppgår till 45,65 miljarder kubikmeter.

Fyllnadsgrad i europeiska gaslager

Källa: GSE minus strategiska lagervolymer

Nyheter i korthet: Naturgas

EU-kommissionen planerar nytt policypaket

Policy/politik: Förra året lanserades Energiunionen som bland annat syftar till att höja Europas försörjningstrygghet, pådriva en fullständig marknadsintegration och främja mer energieffektivisering. Nu planerar EU-kommissionen ett så kallat vinterpaket med en rad policy-förslag som ska inkludera en revision av EU:s försörjningsförordning för gas. Paketet ska utgöra en del av energiunionens planer och inkluderar en ny strategi för LNG och gaslager tillsammans med en strategi för uppvärmning och kylning samt revision av regler gällande transparens av mellanstatliga avtal inom energisektorn. Paketet inkluderar dock ingen plan för en EU-mekanism för gemensamma inköp av naturgas för medlemsstater, som Donald Tusk föreslog när han var Polens premiärminister. Stefan Moser, chef för försörjningstrygghet på GD Energi meddelade att en central inköpsbyrå på EU-nivå inte är ett lika bra alternativ som att låta det vara en fråga för marknaden att hantera, så länge det är i linje med EU:s konkurrenslagar.

I samband med det kommande vinterpaketet har den norska regeringen skrivit ett brev till klimat- och energikommissionären Miguel Arias Canete där gasens viktiga roll och potential lyfts som en del i visionen om ett renare energisystem. Med brevet vill Norge slå ett slag för norsk gasexport i ljuset av energiunionens strategier för energiförsörjning genom att framhålla hur gasen borde användas i högre grad då den kan ersätta kol och ge snabba utsläppsminskningar i övergången mot förnybar produkt. I brevet framhävs också hur gasen kan stödja integreringen av förnybar energi genom att spela en flexibel roll i kraftsystemet vid användningen av alltmer intermittent förnybar el. En ökad användning av gas inom EU skulle inte vara annat än kompletterande till utvecklingen av förnybara energikällor för att kunna nå 2030 målen.

Vinterpaketet efterföljer sommarpaketet som lanserades i juli och innehöll planer för reformerna av EU ETS bortom 2020. I höst väntas också ett omfattande förslag på reformering av EU:s elektricitetsmarknad. Vinterpaketet har ännu inte presenterats i detalj men väntas presenteras av kommissionen i mitten av februari.

Ökad konkurrens om gasleveranser till Baltikum sänker priserna

Export/LNG: Statoil och litauiska gasbolaget Litgas har enats om att revidera avtalet om norska LNG-leveranser till Klaipeda så att prisformulan närmar sig priset på den röbundna gasen i Litauen. Resultatet av det nya avtalet förväntas bli en prissänkning på 25 %. När terminalen sjösattes 2014 signerades ett femårigt avtal om leveranser om 0,54 miljarder kubikmeter gas per år till LNG-terminalen. Litgas meddelade förra veckan att kontraktet nu gäller för tio år framöver men att volymerna har sänkts till 0,35 miljarder kubikmeter gas per år.

I slutet av oktober 2014 öppnades den flytande gasterminal i litauiska hamnstaden Klaipeda. LNG fraktas med tankskepp från Statoils norska fält Snövit till Klaipeda där gasen pumpas över till fartyget *Independence* där den flytande gasen både lagras och förgasas för att sedan pumpas i land och levereras till förbrukarna.

Terminalen kan importera 3,5 miljarder kubikmeter per år och har en kapacitet att täcka mer än bara Litauens gasbehov. Litgas är därför på jakt efter andra leverantörer, amerikanska LNG-bolag inkluderat. Planen är att på lång sikt även leverera gas till grannländerna. Litgas exporterar redan gas till Estland och nästa år är ambitionen att exportera även till Lettland. Baltikum har tidigare varit beroende av rysk rörbunden gas till 100 % men LNG-terminalen i Klaipeda har bidragit till diversifiering av regionens gasförsörjning och till ökad försörjningstrygghet.

Gazprom har fått ökad konkurrens och har därmed sänkt priset på sina gasleveranser till regionen. Gazprom exporterar nu till rabatterade priser och det finns uppgifter om att priserna ska ha sänkts mellan 20-30 % i Litauen sedan färdigställandet av LNG-terminalen. Att Norge också ämnar sänka sina priser nu visar på en ökad konkurrens i regionen vilket lyfts som positivt för gaskonsumenterna i Baltikum. 2012 hade de baltiska staterna de högsta gaspriserna inom EU och nu har Litauen bland de lägsta.

Oviss framtid för Danmarks största gasfält

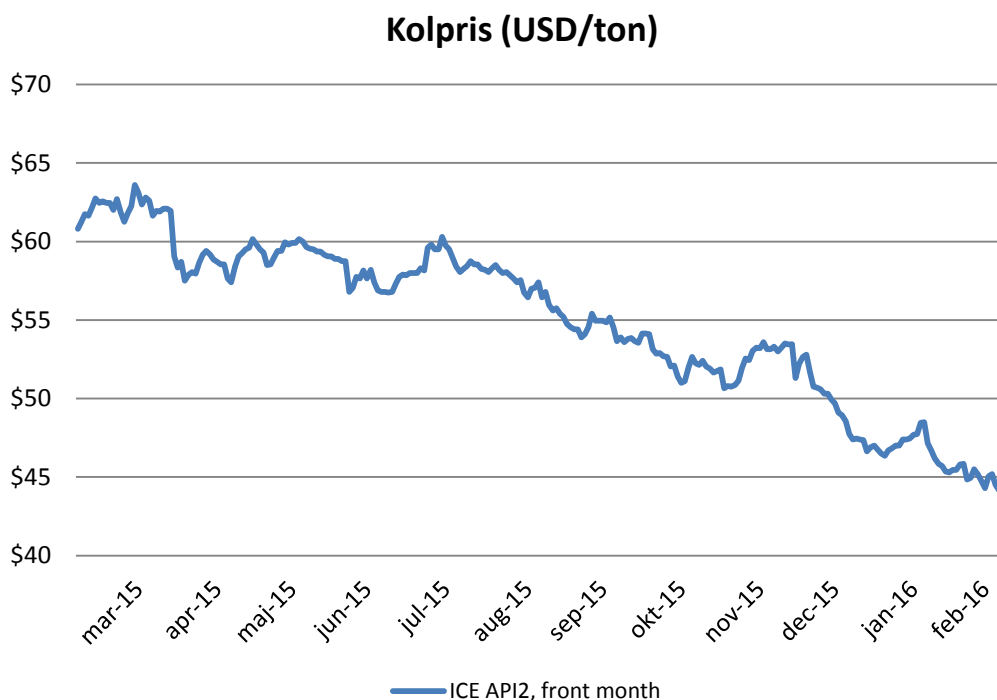
Marknad/produktion: Enligt den danska affärstidningen Finans kan den framtida produktionen från Danmarks största gasfält, Tyra, vara hotad till följd av att nödvändiga nyinvesteringar kan bli olönsamma och därmed uteblir. Danmarks regering inledde under 2014 ett arbete med att, i samarbete med branschen och berörda myndigheter, ta fram en framtida strategi för landets olje- och gasutvinning i Nordsjön. Slutsatserna i artikeln om att uteblivna investeringar skulle leda till en snar nedstängning av verksamheten kommer från en ännu icke utgiven rapport från den tillsatta arbetsgruppen för nordsjöstrategin.

Produktionen på fältet är i stort behov av investeringar för att kunna fortgå på längre sikt och enligt uppgifter så måste gasfältets ägare under 2016 bestämma sig för att antingen investera uppskattningsvis över 30 miljarder danska kronor i produktionen eller att stänga ner den. Med de nuvarande mycket låga energipriserna finns det en oro för att ägarna väljer det senare alternativet. Anledningen till att beslutet brådskar är att havsbotten sjunker i fältet, varför man av säkerhetsskäl måste göra infrastrukturinvesteringar för att kunna fortsätta produktionen. Fältet beräknas innehålla identifierade ännu icke utvunna reserver motsvarande 300 miljoner ton oljeekvivalenter, samt eventuella ännu icke identifierade reserver.

Tyrafältet ägs av konsortiet Dansk Undergrund Consortium, DUC, som består av Maersk Oil, Shell och Chevron och det är Maersk som är operatör på fältet, där det har producerats gas och olja på sedan 1984. Danmark är nettoexportör av både olja och gas, där större delen av gasexporten kommer från Tyra. Den danska gasproduktionen från Nordsjön transporteras via rörledning till antingen det danska fastlandet eller till Nederländerna. Gasen som går till det danska fastlandet kommer via rörledning från gasfälten till Nybro, varifrån den sedan antingen hamnar på den danska marknaden eller exporteras till Sverige via Dragör eller till Tyskland via Ellund. Via ledningen till Tyskland importeras även gas genom flöden från Tyskland till Danmark vid behov, vilket väntas öka betydligt om produktionen på Tyra stängs ner.

Kolmarknader

Det europeiska kolpriset har de två senaste veckorna i stort sett följt oljepriset, fast med mindre rörelser, där det varit prisökningar i mitten av både vecka 5 och 6, där priset sedan fallit tillbaka. Efter fredagens handel vecka 6 stängde månadsterminen för API2 på 44,15 dollar per ton. Den milda vintern i Europa gör att efterfrågan uteblir, samtidigt som tillförseln är fortsatt god.

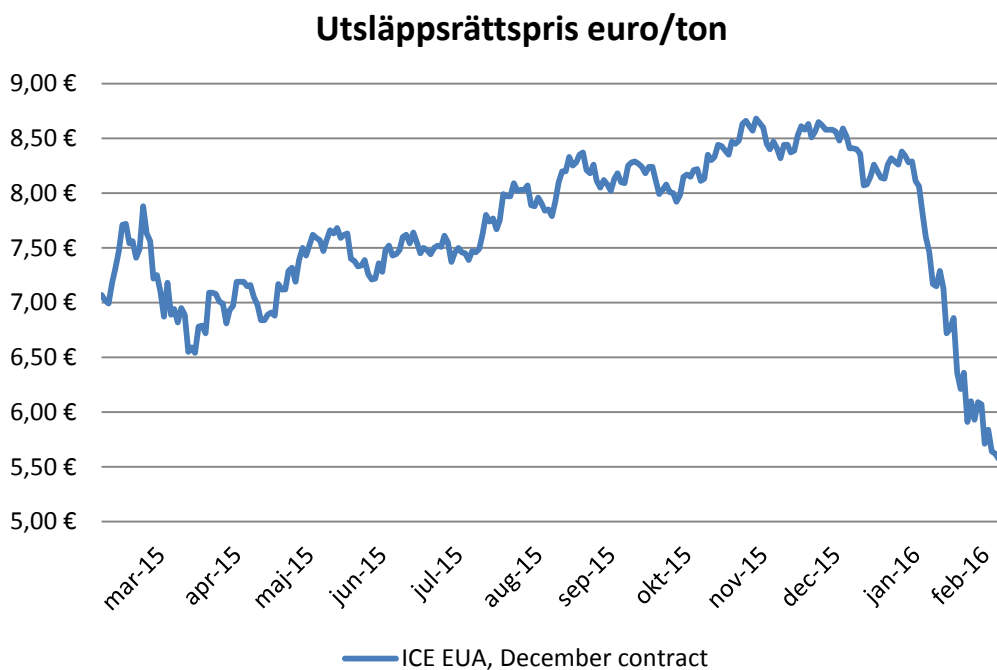
Källa: Montel

Indonesiens största kolexportör, Bumi Resources, planerar att öka kolexporten med 18 procent under 2016 jämfört med förra året. En av företagets gruvor har haft produktionsstopp under två år på grund av kontraktsdispyter, men nu planeras den att öppnas igen. Indonesien är världens största kolexportör.

Utsläppsrätter

Priset på utsläppsrätter har sedan årsskiftet befunnit sig i fritt fall och har sjunkit mer än en tredjedel. Trenden för de två senaste veckorna har också varit sjunkande, även om takten på prisfallet då tycks ha avtagit något. Hela prisökningen från 2015 är nu försvunnen. Utsläppsrättspriset har de senaste veckorna till stor del följt det sjunkande tyska elpriset.

Priset har påverkats negativt av en kombination av en mild vinter med lågt energibehov samtidigt som att marknaden tillförs mycket nya utsläppsrätter från auktionering. Att flera börser sjunker och att de ekonomiska prognoserna för viktiga exportmarknader för europeiska industriprodukter har försämrats tycks också spela in. Att prisfallet varit så drastiskt i kontrast till de fundamentala marknadsförutsättningarnas förändringar gör dock att flera analytiker tror att prisfallet till stor del varit spekulationsdrivet.

Källa: Montel